

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

X

tegen

Thomas Van Hemeledonck

Met een brief van 2 april 2020 dient mevrouw X een klacht in tegen VTM-journalist Thomas Van Hemeledonck. Aanleiding is een telefoongesprek van 12 maart 2020 van Van Hemeledonck met X. Thomas Van Hemeledonck antwoordt met een brief van 16 april, waarop X repliceert met een brief van 28 april 2020.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 15 juni 2020. X en Van Hemeledonck waren aanwezig op de zitting.

DE FEITEN

De klacht gaat niet over een uitgezonden reportage, maar over het journalistieke handelen van VTM-journalist Thomas Van Hemeledonck, meer bepaald over een telefoongesprek dat hij had met klagster. Hij belde haar met het oog op een geplande reportage naar aanleiding van de eerste verjaardag van een moordzaak.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAAGSTER zegt dat de journalist haar privacy geschonden heeft door haar te contacteren op basis van uit beroepsgeheim verkregen informatie en dossierkennis. Zowel het gebruik van haar telefoonnummer als het gebruik van woorden uit het gerechtelijk dossier in de zaak betekenen een schending van de privacy.

De journalist heeft zich ook niet naar behoren bekendgemaakt toen hij haar belde. Hij stelde zich voor als Thomas Van Hemeledonck van DPG Media, maar aangezien DPG Media ook commerciële afdelingen heeft, kon het gaan om een enquêteur om magazines te verkopen. Het was voor klagster pas na drie keer vragen duidelijk dat ze sprak met een journalist van het programma Telefacts en dat hij werkte aan een reportage over de moord.

De journalist is via een omweg, mogelijk door een list, aan klagster haar telefoonnummer geraakt. Klagster maakt fotoreportages en de redactie heeft haar nummer gevonden via een van haar opdrachtgevers. Maar een telefoonnummer is een persoonsgegeven en mag niet worden doorgegeven. Het staat normaal ook nergens online. Een van de opdrachtgevers heeft het nummer gelekt naar de journalist, wat een schending van de privacy inhoudt. Een organisatie voor wie ze een opdracht gedaan had, heeft aan klagster bevestigd dat een redacteur van DPG Media gebeld had om haar nummer te vragen en heeft het nummer gegeven in de veronderstelling dat DPG Media haar een opdracht wilde geven. Als de organisatie had geweten dat de journalist klagster wilde koppelen aan een gerechtelijk dossier, had ze het nummer niet gegeven.

In zijn telefoongesprek met klaagster zei de journalist letterlijk dat zij een ‘cruciale getuige’ is in het onderzoek naar de moord. Dat bewijst dat er juridische informatie gelekt is en dat de journalist informatie heeft gekregen die hij niet had mogen krijgen. De woorden ‘cruciale getuige’ staan immers letterlijk in het gerechtelijk dossier bij de naam van klaagster. Dat heeft de advocate van de verdachte in de zaak, aan haar bevestigd. De journalist heeft dus informatie die door het beroepsgeheim beschermd wordt gebruikt om klaagster te contacteren en zo een inbreuk gepleegd op haar privacy. Hij mag een lopend dossier niet inkijken en heeft de informatie vermoedelijk verkregen via een lek bij justitie. Nochtans mag de inhoud van een lopend gerechtelijk dossier niet gekend zijn en moet hij geheim blijven om het onderzoek niet te schaden.

Ook de naam is een persoonsgegeven en moet beschermd worden als die in een gerechtelijk dossier staat. Die mag niet worden doorgegeven aan een journalist.

Klaagster zegt dat de journalist zijn research niet klopt. Ze is geen professionele fotografe, zoals hij in zijn repliek schrijft, maar maakt reportages op vrijwillige basis. Het is niet omdat iets in open bronnen staat of omdat mogelijke getuigen iets vertellen, dat men het voor waar mag aannemen.

Samengevat besluit klaagster dat het lekken van haar telefoonnummer en van gegevens uit het gerechtelijk dossier een aanval inhoudt op haar privéleven.

VAN HEMELEDONCK zegt het zijn taak is om informatie te checken en dat er geen sprake is van schending van de privacy.

Hij zegt dat hij zich onmiddellijk heeft voorgesteld met zijn naam, hoedanigheid als journalist en het medium waarvoor hij werkt. Mogelijk heeft hij DPG Media, VTM Nieuwsdienst of Telefacts gezegd, maar het was voor klaagster snel duidelijk dat hij voor Telefacts werkte aan een reportage naar aanleiding van de eerste verjaardag van de moord.

De journalist heeft gezegd dat, volgens de research van de redactie, klaagster een cruciale getuige bleek te zijn in de identificatie van de verdachte. Klaagster reageerde gepikeerd en ontkende dat ze er iets mee te maken had. Ze vroeg hoe hij dat wist en zei dat hij zijn research slecht had gedaan. Ze vroeg ook hoe de redactie aan haar nummer was gekomen, waarop de journalist heeft verteld dat de redactie contact had genomen met verschillende van haar opdrachtgevers als fotografe. Hij heeft voorgesteld om op een rustig moment verder te praten, maar dat heeft klaagster geweigerd. Ze zei dat ze niet wenste mee te werken aan de reportage en dat ze niet meer gecontacteerd wilde worden. Daarop heeft de journalist geantwoord dat hij geen contact meer zou nemen, wat hij ook niet gedaan heeft. Klaagster zei ook dat ze niet wilde dan andere journalisten haar zouden contacteren, waarop de journalist geantwoord heeft dat hij niet verantwoordelijk is voor alle journalisten in Vlaanderen, maar dat hij hen haar telefoonnummer in elk geval niet zou doorgeven.

De journalist vindt het vreemd dat een eenmalig contact een schending zou kunnen betekenen van de privacy en vraagt zich af hoe de privacy geschonden zou kunnen zijn op een moment dat er nog geen journalistieke publicatie bestaat. In zijn gesprek met klaagster heeft hij ook op geen enkele manier een vijandige of onbeleefde toon aangenomen. Overigens geeft de redactie er gevolg aan wanneer iemand duidelijk maakt dat hij of zij niet wil getuigen of op geen enkele manier wil vernoemd worden in een reportage. De journalist heeft in het

telefoongesprek nooit het tegendeel beweerd en heeft ook niet gezegd dat hij de naam van klagster in de reportage zou vernoemen.

Het is de taak van een journalist om zijn informatie te controleren en te verifiëren. Dat heeft hij gedaan. Hij vernam van bronnen dat klagster een getuige zou zijn in de moordzaak en heeft akte genomen van haar antwoord dat ze niets met de zaak te maken heeft.

Of de woorden ‘cruciale getuige’ letterlijk in het gerechtelijk dossier staan, kan de journalist niet bevestigen. Maar klagster bevestigt het zelf in haar klacht bij de Raad en scheidt zo op zijn minst de indruk dat ze mogelijk kennis heeft van of inzage in het gerechtelijke dossier. Het is dan ook vreemd dat ze ontkent dat ze op welke manier dan ook bij de zaak betrokken is.

BESLISSING

De journalist heeft het telefoonnummer van klagster gevonden via haar contacten, wat een geoorloofde manier van werken is en uit hoofde van de journalist geenszins een schending van het privéleven inhoudt. Het loutere feit dat hij klagster eenmalig gebeld heeft, behoort tot het normale journalistieke werk en betekent evenmin een inbreuk op het privéleven. Hetzelfde geldt voor het feit dat de journalist op de hoogte was van gegevens uit het gerechtelijk onderzoek, zoals de vermelding van de naam klagster en de mogelijke omschrijving ‘cruciale getuige’, en voor het feit dat hij in het telefoongesprek naar die gegevens verwezen heeft. De journalist heeft klagster gecontacteerd om deze gegevens af te toetsen, er met haar over te spreken en eventueel in de geplande reportage haar standpunt weer te geven, wat journalistiek correct is vanuit de principes van het checken van informatie en wederhoor. Hij wenst de bron van zijn informatie over het gerechtelijk dossier niet bekend te maken, wat zijn recht is.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 2 juli 2020